

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1106/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Gymnázium, Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970
Sídlo	Tyršovo náměstí 970, 560 02 Česká Třebová
E-mail právnické osoby	skola@gymnct.cz
IČ	49 314 670
Identifikátor	600 013 022
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Josefem Menšíkem, ředitelem
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Tyršovo náměstí 970, 560 02 Česká Třebová
Termín inspekční činnosti	18. až 20. 11. a 23. 11. 2015

Inspekční činnost byla v Gymnáziu, Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970 (dále škola) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Škola vykonává činnost střední školy. Vyučovány jsou dva obory vzdělání 79-41-K/41 *Gymnázium* s délkou vzdělávání čtyři roky a 79-41-K/81 *Gymnázium* s délkou vzdělávání osm let, a to v denní formě vzdělávání. Ke dni zahájení inspekční činnosti škola vykazovala celkově 333 žáků (v oboru vzdělání s délkou vzdělávání čtyři roky 107 žáků a v oboru vzdělání s délkou vzdělávání osm let 226 žáků), což představuje 89,5 % z nejvyššího povoleného počtu (kapacity) 372 žáků uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení.

Obědy pro žáky jsou zajištěny ve *Vyšší odborné škole a Střední škole technické Česká Třebová*.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Od minulých inspekčních činností došlo ke změně ředitele školy, nově byl do práce vedení školy zapojen další zástupce. Plán rozvoje školy má stanoveny kvantifikovatelné cíle týkající se především získávání finančních prostředků z různých zdrojů např. na údržbu budovy školy, materiálně technické vybavení, navýšení nenárokových mzdových prostředků a přesnější diferenciaci ve výši odměn. Dále také nekvantifikovatelné cíle zaměřené např. na spolupráci školy s vnějšími partnery, zlepšení propagace školy a na zachování gymnaziální kontinuity. Stanovené cíle se daří postupně naplňovat. Převod školní budovy z původního majitele (město Česká Třebová) na zřizovatele školy (Pardubický kraj) měl pozitivní dopad na vylepšení interiéru budovy školy (mj. oprava chodby, výměna dlažby). Vedení školy se rovněž soustředilo na kontrolu kvality vzdělávání zejména prostřednictvím hospitační činnosti, nově příchozím učitelům byl přidělen mentor a poskytovány konzultace. Spolupráce s *Radou zákonných zástupců žáků* a se *Spolkem Gymnázia Česká Třebová* významně ovlivňuje a podporuje činnost školy a poskytuje zpětnou vazbu. Sami žáci se podílejí na zlepšení podmínek školy, prostřednictvím *Studentského parlamentu* předkládají vedení své připomínky, náměty a postřehy. Od roku 2012 mají žáci i jejich zákonní zástupci umožněn online přístup k průběžné klasifikaci. Kontinuální spolupráce s absolventy školy je zřejmá v přípravě krátkého video spotu a jeho zveřejnění na nových webových stránkách školy, na jejichž tvorbě se podílejí současní žáci a vybraní učitelé. Aktivity školy a její materiální vybavení jsou pozitivně ovlivňovány dobrými vztahy s místními firmami. Orientace v nových trendech vzdělávání a prohlubování profesních kompetencí jsou rozvíjeny např. členstvím v *Asociaci ředitelů gymnázií*, *Asociaci školních sportovních klubů České republiky*, *Asociaci učitelů dějepisu*, v krajské komisi *Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty* nebo předsednictvím v *Asociaci učitelů španělštiny v České republice*.

Při přijímání žáků ke vzdělávání, průběhu i při ukončování vzdělávání nebylo zjištěno porušení principu rovných příležitostí. Všichni žáci mají rovné příležitosti při zapojení se do kolektivu i do rozdílných aktivit nabízených v rámci vzdělávání. Genderová rovnost je zachována.

Škola usiluje o bezpečné prostředí pro vzdělávání, provádí opatření k jeho zajištění. Od minulých inspekčních činností došlo k významnému posunu v zajištění rámce bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Přesto nebyly důsledně dodrženy prvky bezpečného cvičení během sledované hodiny tělesné výchovy (dvě třetiny dívek cvičily s náramky, řetízky aj.). Také v prostorách tělocvičen bylo volně k dispozici opotřebené a poškozené nářadí bez jakéhokoliv označení či upozornění. V průběhu inspekční činnosti byla vedením školy přijata okamžitá opatření k nápravě.

Realizované školní vzdělávací programy (dále ŠVP) odpovídají zápisu oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení a svým obsahem a zpracováním plně respektují požadavky příslušných rámcových vzdělávacích programů (dále RVP).

V době inspekční činnosti bylo z celkového počtu 40 zaměstnanců školy 33 pedagogických pracovníků, přičemž všichni splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Podstatná část učitelského sboru absolvovala cyklus školení pro zdokonalení v oblasti využívání ICT nástrojů ve výuce (projekt *Podpora interaktivity ve výuce pomocí ICT nástrojů*), vybraní učitelé cizojazyčného vzdělávání měli možnost

účastnit se stáží v zahraničí – výzva *Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* (dále MŠMT) nebo byli proškoleni v mentoringu a koučování v rámci projektu *EU – peníze středním školám*.

Od minulé inspekční činnosti byla provedena výměna některých oken (dotace Ministerstva kultury České republiky a města Česká Třebová), z provozního rozpočtu školy byly vymalovány učebny, sociální zařízení žáků a části chodeb, nakoupeny byly pracovní stoly s polohovací deskou do učebny výtvarné výchovy, vyměněny laboratorní desky v chemické laboratoři. Z projektů *Škola hrou v kraji Komenského a Podpora interaktivity ve výuce pomocí ICT nástrojů* škola pořídila počítače, notebooky, tablety a výukové programy, dataprojektor do učebny biologie a biologické terénní sady. Finanční sponzorský dar fyzické osoby byl využit pro navrzení a vybudování zajímavě řešené žákovské studovny.

Personální zabezpečení i materiálně technické podmínky umožňují realizaci ŠVP. Účast školy v projektech Evropské unie a spolupráce s partnery školy ekonomicky ovlivňují modernizaci školy, umožňují zkvalitňování výuky.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve sledovaných hodinách všeobecně vzdělávacích povinných i volitelných předmětů (zejména český jazyk a literatura, občanská výchova, základy společenských věd, dějepis, seminář z dějepisu, společenskovední seminář) žáci zpravidla prokazovali zájem o probírané učivo. Vyučující se snažili žáky různými způsoby aktivizovat. Zejména v předmětech dějepis a dějepisný seminář byli žáci dobře motivováni a aktivizováni, přičemž jejich pozornost vydržela v nezmenšené míře po celou výuku. Zaznamenáno bylo využívání zejména frontální a samostatné práce, částečně i některé další činnosti, které vedly k většímu individuálnímu zapojení žáků. Učitelé vedli žáky i k samostatnému mluvenému projevu (různé referáty i s využitím výpočetní techniky). V oblasti cizojazyčného vzdělávání (anglický, francouzský, německý, ruský a španělský jazyk) žáci byli vedeni k párové nebo týmové spolupráci, pouze v poslechových cvičeních s porozuměním pracovali samostatně. Ve všech hodinách byly rozvíjeny komunikativní kompetence, vyučující vystupoval v roli koordinátora zadaných úkolů a svým individuálním přístupem podněcoval žáky ke zdařilým výkonům. Frontální forma práce byla využita pro shrnutí závěrů vyučovací jednotky. Do projektových a konverzačních hodin jsou zapojováni i rodilí mluvčí.

V rámci vyučování učitelé využívali především učebnice, které doplňovali buď vlastními pracovními listy, obrázky, nástěnnými tabulemi, historickými atlasy nebo texty k probíraným tématům. Zapojování výpočetní techniky a datových projektorů bylo zpravidla efektivní. Ve výuce byl kladen důraz především na kompetence k učení a řešení problémů a občanské. Uplatňovány byly obvykle také mezipředmětové souvislosti a průřezová témata.

Ve sledovaných hodinách matematiky, fyziky, chemie a informačních a komunikačních technologií byla základem frontální forma práce doplněná řízeným dialogem s žáky či jejich samostatnou prací. Přínosem pro přírodovědné vzdělávání žáků bylo zařazení pokusů do výuky fyziky a chemie. K nižšímu rozvoji žákovských kompetencí naopak docházelo při předávání hotových poznatků vyučujícími. Někdy byla žákům poskytnuta jen kratší doba na promyšlení řešení dané problematiky. Při samostatné práci nebyli vždy žáci úspěšní v nalezení správného řešení. Někteří prokázali nedostatky v učivu matematiky, a tak místo samostatné práce raději mechanicky opsali postup z tabule. Ve všech sledovaných hodinách byly na žáky kladeny jasné a přiměřené požadavky.

V předmětech s přírodovědným zaměřením (biologie, zdraví člověka, geologie, zeměpis, seminář ze zeměpisu) vzdělávání žáků probíhalo v přívětivé pracovní atmosféře. Nejčastěji volená metoda výkladu umožnila aktivní zapojení pouze jednotlivcům. Naopak velmi dobře promyšlená skupinová práce vedla žáky k tvůrčí spolupráci a obhajování vlastního názoru na dané téma. O probírané učivo prokazovali zájem, učili se porozumět zákonitostem přírodních jevů. Problémové otázky a propojení s reálným životem podněcovaly žáky k přemýšlení a vyvozování souvislostí. Velkým kladem byla názornost výuky, rovněž podpora vzdělávacího procesu didaktickými pomůckami byla účinná. Metody uplatňované ve sledovaných hodinách geografického zaměření rozvíjely hlavně paměť žáků, méně podporovaly jejich tvořivé a logické myšlení. Byla zaznamenána převážně frontální výuka s převahou ústního projevu vyučujících. Využity byly většinou obvyklé zeměpisné pomůcky včetně pracovních listů.

Škola podporuje zdravý životní styl a vede žáky k zařazení pohybových aktivit do osobního režimu. V učebním plánu 1. – 3. ročníku osmiletého gymnázia vhodně stanovila tři hodiny tělesné výchovy týdně. Organizace navštívených hodin byla promyšlená. Osvojené pohybové činnosti pedagogové účelně delegovali na žáky, správné provedení kontrolovali a občas upozorňovali na případné nedostatky. Z dosažené úrovně sportovních dovedností žáků a zájmu o pohyb bylo patrné cílené vedení od nejnižších ročníků. Problematickým v hodnocení žáků se jeví kritérium výkonových norem, které nezohledňují růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Výuka ve výchovně vzdělávacích předmětech (hudební a výtvarná výchova) měla kvalitní úroveň. Žáci pracovali samostatně nebo ve skupinách, často byla rozvíjena jejich představivost a následně byli vedeni k vyjádření svého názoru. Jako velmi pozitivní se jeví i zařazení motorického cvičení do výuky nebo pohybové prvky pro zlepšení koncentrace žáků. Z didaktických pomůcek byly při zpěvu nejčastěji použity hudební nástroje nebo ve výtvarné výchově prezentace pro vyjádření kontrastu v barevném pojetí při malbě.

Hodnocení zaznamenané ve všech hospitovaných hodinách bylo převážně pozitivní a mělo zpravidla verbální podobu, v části sledovaných hodin bylo zaznamenáno i efektivní ústní zkoušení a klasifikace známkou. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo využito jen v malé části hodin. Pro závěrečnou kontrolu pochopení učiva a jeho aktivní zopakování mnohdy nezbýval prostor.

Nadstavbu kromě volitelných předmětů tvoří nepovinný předmět sborový zpěv. Škola nabízí i různé kroužky. V tomto školním roce pracuje kroužek španělské konverzace, historický, přírodovědný a chovatelský, fotografický kroužek Spoušť a středoškolský sportovní klub. Nadaní žáci mají možnost rozvíjet své schopnosti ve firemních výzkumných projektech nebo se zúčastňovat různých seminářů. V tomto směru je dohodnuta spolupráce s *Univerzitou Pardubice* a *Univerzitou Karlovou* v Praze. Škola využila i možnosti výjezdu vybraných žáků do zahraničí v rámci výzvy *MŠMT*. Součástí ŠVP pro nižší stupeň gymnázia je pro každý ročník dvoudenní projekt *Škola trochu jinak*. Náměty jsou vybírány z různých oblastí vzdělávání.

V hospitovaných hodinách zvolené metody a formy práce rozvíjely vědomosti, znalosti a dovednosti žáků na různé úrovni. Naplňovány byly i příslušné kompetence stanovené v ŠVP. Vzdělávání probíhalo ve většině sledovaných hodin v mezipředmětové provázanosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola sleduje úspěšnost žáků při přechodu ze základní školy do prvních ročníků gymnázia. V této souvislosti se také cíleně zabývá jejich adaptací. Pro všechny tyto žáky je pravidelně organizován adaptační kurz, ve kterém je kromě tematiky prevence sociálně patologických jevů zařazeno i ekologické zaměření. Cílem kurzu je vytvoření pozitivních vztahů v nově se utvářejících třídních kolektivech a vzájemné poznání žáků a učitelů, integrována je do nich i část učiva z oblasti *Člověk a zdraví*.

Škola zajišťuje poradenské služby kvalifikovaným výchovným poradcem. Funkční a přínosná činnost je zejména v oblasti kariérového poradenství. Dalším náležitostí, které spadají do kompetencí výchovného poradenství, je věnována okrajová pozornost (např. žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, prevence školní neúspěšnosti, metodická podpora učitelů atd.). Škola v době inspekční činnosti evidovala dva žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jednu žákyni mimořádně nadanou, která se vzdělávala podle individuálního vzdělávacího plánu. Znění tohoto dokumentu bylo v průběhu inspekční činnosti doplněno o některé podstatné náležitosti (např. obsahové rozvržení učiva a volba pedagogických postupů). Prevence sociálně patologických jevů je zajištěna zejména systémem přednášek a besed, jejichž výchovně vzdělávací přínos je zjišťován. Pokud jsou ve škole řešeny výchovné problémy, jedná se o ojedinělý jev.

Učitelé získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností hlavně klasickými metodami (zkoušení, testy, písemné práce). Škola s výsledky žáků dále pracuje. Zpětnou vazbu vedení školy poskytuje také pravidelné využívání dotazníků a v maturitních ročnících též dotazníkové šetření úspěšnosti při přijímání na vysoké školy.

Veškeré informace o škole jsou k dispozici na webu školy (www.gymnct.cz), informační systém je doplněn i využíváním facebookového profilu školy, na jehož administraci se podílejí jak žáci školy, tak určení vyučující. Dále jsou předávány informace na třídních schůzkách, které tvoří krátká schůzka s třídním učitelem a následně pak individuální konzultace s jednotlivými vyučujícími.

Žáci školy se zapojují do různých předmětových i sportovních soutěží a olympiád. V řadě z nich získávají dobrá umístění v krajských kolech. Mimořádných úspěchů dosáhli v loňském školním roce i v kolech nejvyšších (např. první místo v celostátním kole Matematické olympiády kategorie A a také druhé místo v celostátním kole Logické olympiády). Bylo dosaženo i vynikajících umístění či účasti v celosvětovém finále (Mezinárodní matematická olympiáda v Kolumbii 2013, Mezinárodní matematická olympiáda v Jihoafrické republice 2014, celosvětové finále Festivalu vědy a techniky mládeže AMAVET v americkém Houstonu 2014, Světové finále projektu 100 vědců do středních škol v Los Angeles 2014). Tyto úspěchy patří k mimořádným na úrovni středoškolského vzdělávání nejen v Pardubickém kraji, ale i v České republice. Vynikající úspěchy v soutěžích potvrdil ve školním roce 2012/2013 a 2013/2014 rozvojový program MŠMT *Excelse středních škol*, jehož cílem je podpora, zvyšování kvality a rozšiřování péče o talentované žáky na středních školách.

Z rozboru prospěchu žáků vyplývají celkově velmi dobré výsledky ve vzdělávání. Dlouhodobě prospívá s vyznamenáním více než čtvrtina žáků (30 %). V loňském školním roce prospěli všichni žáci kromě dvou. V rámci ukončování vzdělávání maturitní zkouškou v roce 2015 v jarním zkušebním období prospěli všichni žáci. Maturitní zkoušku složila s vyznamenáním téměř polovina ze všech maturujících žáků.

Neomluvené hodiny se ve školním roce 2014/2015 vyskytly pouze ojediněle, nebylo tedy nutno přijímat žádná zásadní opatření. Pozitivem je, že všichni žáci byli z chování hodnoceni stupněm velmi dobrý.

V oblasti kulturní i společenské škola rozvíjí spolupráci např. *Městským muzeem, Kulturním centrem* a na mezinárodní úrovni s partnerskými školami v Norsku (*Sigdal ungdomsskole Prestfoss*), v Německu (*Gymnasium Balingen*, spolková země Baden-Württemberg) a na Slovensku (*Združená stredná škola Svit*).

Výchovné poradenství nebylo ve všech oblastech plně funkční. Výsledky jsou vedením školy analyzovány a řešeny. Žáci se úspěšně účastní různých soutěží, v uplynulém období dosahovali i vynikajících úspěchů na mezinárodní úrovni. Spolupráce s partnery školy v oblasti kulturní a společenské, mezinárodní projektová partnerství pozitivně ovlivňují činnosti a aktivity školy.

Závěry

- a) Silné stránky:
 - materiální i personální zázemí odpovídající potřebám pro naplňování ŠVP,
 - realizace projektové činnosti,
 - mimořádné úspěchy v krajských a vyšších kolech předmětových soutěží a olympiád, včetně úspěchů na mezinárodní úrovni,
 - efektivní spolupráce s partnery školy.
- b) Slabé stránky:
 - oblast výchovného poradenství.
- c) Návrhy na zlepšení stavu školy:
 - zkvalitnit práci v oblasti výchovného poradenství,
 - dbát na důsledné dodržování bezpečnosti žáků a okamžitě reagovat na případné změny v této oblasti.
- d) Vývoj školy od poslední inspekční činnosti:
 - změna ve vedení školy,
 - změna vlastníka budovy,
 - realizováno částečné zlepšení v materiálně technické oblasti,
 - zpřístupnění klasifikace a docházky v elektronické podobě pro zákonné zástupce nezletilých žáků a zletilé žáky.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 11. 2015
2. Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 2014, čj.: KrÚ 3094/2014/55 OŠK (změna vymezení majetku organizace), ve znění dodatků
3. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. 8. 2012, čj. KrÚ 30210/2012 OŠKT
4. Platné školní vzdělávací programy pro vyučované obory vzdělání v denní formě vzdělávání

5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
6. *Plán rozvoje Gymnázia Česká Třebová pro léta 2012 - 2018* (doklad bez bližšího určení)
7. *Plán kontrolní činnosti - školní rok 2015/2016* (doklad bez bližšího určení)
8. *Plán DVVP - Gymnázium Česká Třebová*
9. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2015/2016 podílejí na vzdělávání žáků
10. Rozvrh hodin tříd ve školním roce 2015/2016
11. Třídní knihy platné pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016
12. Školní řád s účinností ode dne 1. 9. 2015
13. Záписy z pedagogických rad ve školním roce 2014/2015 a ve školním roce 2015/2016
14. Výchovné poradenství a práce školního metodika prevence sociálně patologických jevů – dokumentace a evidence (doklady bez bližšího určení)
15. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví (doklady o školení, revizní zprávy, záznamy o úrazech, protokol o prověření bezpečnosti a ochrany zdraví apod.)
16. Podklady k ukončování vzdělávání žáků ve školním roce 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Ing. Michaela Vachunová v. r.

RNDr. Antonín Müller, školní inspektor

RNDr. Antonín Müller v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Mgr. Pavel Skokan, školní inspektor

Mgr. Pavel Skokan v. r.

V Pardubicích dne 10. 12. 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Josef Menšík, ředitel školy

Mgr. Josef Menšík v.r.

V České Třebové dne 17. 12. 2015